

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/159/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5124205129
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5124205129.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov, matka: D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX, a otec: A. F., nar. XX.XX.XXXX, G. D. XXX, G. H. G., zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s. r. o, so sídlom Ul. 17 novembra 3215, Čadca, IČO: 50 473 522, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č.k. 30P/72/2024 - 50 zo dňa 24.06.2024, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiadnemu z účastníkov sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd zakázal otcovi styk s maloletými deťmi. Zároveň podala elektronicky prostredníctvom jej právneho zástupcu, dňa 06.06.2024 na súd návrh vo veci samej.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na ust. § 24, § 2 ods. 1, § 2 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a rovnako tak s § 28 ods. 2 a § 25 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“). V uznesení konštatoval, že zákaz styku je závažným zásahom do rodičovských práv a povinností, ktorý nemožno uložiť len na podklade jednostranných vyjadrení rodiča, ale len na základe zistených odôvodnených okolností na strane dieťaťa. Právo styku priznáva rodičovi priamo Ústava Slovenskej republiky v čl. 41 ods. 4, v ktorej sa uvádza, že starostlivosť o deti a ich výchova je právo rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Pozitívny záväzok štátu k udržaniu a obnovovaniu rodinnoprávnych väzieb vyplýva taktiež z Európskeho dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd. Uviedol, že v danom prípade ide skôr o jednostranné a najmä ničím nepreukázané a nepodložené tvrdenia matky. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neboli doložené žiadne listinné dôkazy, či svedecké výpovede. V predmetnom konaní matka nepredložila žiadne dôkazy preukazujúce neprimerané správanie sa otca vo vzťahu k maloletým deťom. Matka v jej návrhu opísala incident, kedy mal maloleté deti na detskom ihrisku napadnúť ich otec, avšak voči tomuto tvrdeniu sa on dôrazne ohradil a poprel ho, pričom poukázal na skutočnosť, že lekárska správa bola vydaná výhradne na žiadosť matky a na základe jej tvrdení. Súd prvej inštancie mal zo správy kolízneho opatrovníka za osvedčené, že problém vníma skôr na strane matky. Rodičovské práva má každý rodič a nemožno mu ich bezdôvodne upierať. Pre maloleté deti je dôležité pravidelne sa stretávať so svojím otcom. Na základe vyššie uvedeného, s prihliadnutím na

skutočnosť, že matka nijakým spôsobom nepreukázala, že je v záujme maloletých detí dočasne zakázať styk otcovi s maloletými, súd jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie, v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom právneho zástupcu podala odvolanie matka maloletých detí. Dôvodila s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, g/, h/ CSP a taktiež aj § 62 ods. 1 CMP a teda, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Matka má za to, že jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a jej tvrdenia sú riadne podložené. Matka sa nestotožňuje s názorom, že práve na jej strane vzniká problém.

Uviedla, že dostatočne spolupracuje s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, informuje sa o stave konania. Čo sa týka poradenstva matka je ochotná sa spolu s maloletými deťmi podrobiť i vyšetrovaniu znalcom z odboru psychológie. Skutočnosť, že matka nie je problémová, mala byť potvrdená od lekára, v Materskej škole E., aj na Obecnom úrade E.. K tvrdeniu suseda, ktorý tvrdil, že nie je pravda, že by maloleté deti s otcom na styk nechceli ísť a rovnako tak nikdy neplakali ani nekričali, matka uviedla, že daný sused je kamarát otca maloletých, ktorý pravidelne užíva alkoholické nápoje a je agresívny. Tento sused mal matku počas incidentu na ihrisku, kedy bol pod vplyvom alkoholu chcieť aj napadnúť. K zisteniam kolízneho opatrovníka matka argumentovala, že ide o nesprávnu interpretáciu situácií, kedy ona mala často žiadať susedu, aby jej postrážila deti. K tomuto došlo len počas troch situácií. Na uvedenom matka nevidela nič zlé, pretože šlo o nevyhnutné situácie. V zmysle odôvodnenia súdu prvej inštancie súd uviedol, že otec sa ohradil voči napadnutiu na ihrisku a poprel ho. Lekárska správa, ktorú otec spochybnil, síce bola vyžiadaná matkou, ale preto, aby ju mohla matka následne predložiť súdu. V lekárskej správe síce nie je uvedený dátum, a preto v tejto súvislosti s namietaním lekárskeho správ matka požiadala ošetrojúcu lekárku maloletých detí o predloženie kópií lekárskeho správ s dátumom. Podľa názoru matky je zjavné, že otec sa snaží len všetko spochybniť, no podľa matky to robí len z pomsty a nejde mu o dobro maloletých detí. Matka má za to, že otec nemá reálny záujem o maloleté deti, nechodí pre ne, a víkendy, v čase, kedy je oprávnený stretávať sa s nimi, vždy trávi inými spôsobmi. Otec sa mal matke vyjadriť spôsobom, že on jej verí a nech si to vychováva sama a on bude iba platiť. Maloleté deti sa mali viackrát priamo otcovi vyjadriť, že s ním byť nechcú a plakali, pričom pri takýchto situáciách si ich mal otec podľa slov matky natáčať na telefón. Otec neprejavil ani záujem zúčastniť sa na rozlúčke maloletého v materskej škôlke, ktorú navštevuje. Voči tomuto tvrdeniu sa otec ohradil spôsobom, že bol pre maloleté deti v sobotu v mieste trvalého bydliska matky, pričom na sociálnu sieť zverejnil fotografie z turistiky v Terchovej. Pre matku je prioritou najlepší záujem maloletých detí a udržiavanie stavu vhodného a priaznivého pre riadny duševný a telesný vývin maloletých detí. Záujmy maloletých detí kladie matka pred jej vlastné záujmy. Otec toto nerobí, uprednostňoval a uprednostňuje seba a svoje záujmy pred záujmami maloletých detí, čo dospelo až do štádia, kedy je potrebný zásah súdu formou zákazu styku. Matka má za to, že skutočnosti uvádzané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú riadne zdôvodnené a podložené, preukazujúce dôvodnosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia. Okolnosti na strane maloletých odôvodňujú zákaz styku, nakoľko ochrana záujmu maloletých detí je prioritou, ktorá vyvoláva potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Na základe vyššie uvedeného preto navrhla, aby odvolací súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by zakázal styk otca s maloletými deťmi, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Zároveň žiadala, aby súd matke priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Dňa 28.06.2024 kolízny opatrovník doručil súdu prvej inštancie správu zo šetrenia pomerov od Obce E.. Na matku maloletých detí 05.06.2024 zaznamenala obec podnet zo strany občanov z dôvodu hanobenia mena po obci. Obec odporučila občanom, aby sa v danej veci obrátili na orgány činné v trestnom konaní. Otec maloletých má v obci dobrú povesť, je dlhodobo riadne zamestnaný a na deti pravidelne prispieva. Nikdy nebol riešený komisiou verejného poriadku ani sociálnou komisiou. Obec nemá vedomosť o tom, či niektorý z rodičov nadmieru požíva alkoholické nápoje alebo iné návykové látky.

5. Dňa 11.07.2024 bolo súdu prvej inštancie doručené vyjadrenie otca k odvolaniu matky. Primárne uviedol, že odvolanie je v celom rozsahu nedôvodné a Okresný súd Žilina vydal v konaní sp. zn. 30P/72/2024 zo dňa 24.06.2024 zákonné a správne rozhodnutie. Vo veci informatívnych stretnutí otec poukázal na skutočnosť, že sú z nich zabezpečené nahrávky, pričom počas týchto stretnutí sa mala matka vyhrážať, vyčítať a to v snahe brániť otcovi stretávať sa s maloletými deťmi. Podotkol, že zákaz styku otca s deťmi je riešenie ultima ratio a musia byť riadne preukázané dôvody nevhodného správania otca, eventuálne určité fyzické, psychické alebo iné týranie detí. V predmetnom konaní sa nič nepreukázalo, pričom otec poukázal aj na Nález Ústavného súdu SR I. ÚS 1079/17 zo dňa 26.07.2017, ako aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 29.10.2013. Taktiež poukázal aj na to, že aj kolízny opatrovník na základe vykonaného šetrenia mal pochybnosti, či je matka schopná zabezpečovať zdravý fyzický a psychický vývoj maloletých. Podľa správy kolízneho opatrovníka matka bezdôvodne bránila v stretávaní otca s maloletými, čo bolo riešené prostredníctvom úradu, ktorý vykonával s oboma rodičmi viacero pohovorov. Spoločné stretnutia nemali žiadny vplyv na správanie matky, pričom práve ona má negatívny vplyv na maloletých, keďže im bráni v stretávaní s otcom. Podotkol, že kolízny opatrovník v danom prípade vykonával mnohé šetrenia, okrem pohovorov s rodičmi vykonával šetrenie v materskej škôlke, na obecnom úrade, aj s maloletými deťmi. Samotný kolízny opatrovník dal návrh, aby bolo vykonané dokazovanie psychického stavu matky odborníkmi z odboru psychológie a psychiatrie. Otec vo svojom odvolaní poukázal aj na čl. 13 Dohovoru o právach dieťaťa. Na záver otec skonštatoval, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, a preto žiadal odvolací súd, aby predmetné rozhodnutie potvrdil.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní v zmysle ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP napadnuté uznesenie v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

7. Neodkladné opatrenie umožňuje súdu rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, kedy je potrebný jeho okamžitý zásah. Je celkom výnimočným opatrením a súd pri rozhodovaní musí vždy prihliadnuť na to, aby prípadným vyhovením návrhu nedošlo k neprimeranému zásahu do práv dotknutých osôb. Na tieto okolnosti je potrebné obzvlášť prihliadať pri rozhodnutiach týkajúcich sa maloletých detí, kde súd prihliada v prvom rade na ich záujmy, a teda musí zvažovať, či bez takéhoto rozhodnutia hrozí ujma práve na ich strane. V prípade maloletých detí pritom nemusí potreba dočasnej úpravy vyplývať len z naliehavosti situácie, ale aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na takejto dočasnej úprave pomerov. Pri posudzovaní sa okrem iného zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, resp. ohrozenie jeho vývinu a pod.

8. V danom prípade matka jej návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 07.06.2024 iniciovala konanie, v ktorom sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal styk otca s maloletými deťmi. Potrebu nariadenia neodkladného opatrenia odôvodňovala tak, že zo strany otca nedochádza k riadnemu plneniu rodičovských povinností a dochádza k narúšaniu psychického vývinu maloletých. Otec má jeho negatívny postoj k matke prenášať na maloletých a navyše sa má v ich prítomnosti vulgárne vyjadrovať na osobu matky, osočovať ju a tvrdiť, že ona je dôvodom, prečo maloleté deti opustil. Súd prvej inštancie skonštatoval, že matka neosvedčila potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Odvolací súd po preštudovaní spisového materiálu dospel k záveru, že v súčasnosti neexistuje potreba dočasného zákazu styku maloletých s ich otcom. Hoci matka uviedla ako hlavný dôvod zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie skutočnosť, že otec maloletých detí sa v ich prítomnosti správa vulgárne, jeho konanie osvedčuje, že nemá reálny záujem sa stretávať s maloletými, a že maloleté deti sa mali viac krát vyjadriť, že sa nechcú stretávať s ich otcom, tak sa odvolaciemu súdu preukázalo, že matka neosvedčila naliehavú potrebu úpravy pomerov prostredníctvom neodkladného opatrenia. Aktuálne sa maloleté deti nachádzajú u matky. Vzhľadom na skutočnosť, že matka odmieta maloletým umožňovať styk s otcom z dôvodu ich osobných vzájomných problémov a tvrdiac, že maloletí takýto styk odmietajú, má odvolací súd za preukázané, že maloletým má byť umožnený styk s ich otcom, pretože matka nijakým spôsobom nepodložila jej tvrdenia. Matka v jej odvolaní rieši najmä jej osobné problémy s otcom a to, akým spôsobom sa k nej správa zle. V rámci jej tvrdení o nevhodnom a agresívnom správaní otca voči maloletým deťom však nepredložila žiadny relevantný dôkaz, ktorý by umožnil takýto vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností otca. Nad rámec veci je potrebné zdôrazniť, že matka maloletých by mala aktívne pracovať na urovnaní vzájomných vzťahov s

otcom. Maloleté deti pre svoj zdravý duševný vývoj a vývin potrebujú styk aj s ich otcom. Treba však zdôrazniť, že ide o dočasnú úpravu pomerov. V danej veci už prebieha aj konanie o výkon rozhodnutia, konanie o rozšírenie styku otca s maloletými na základe návrhu otca, a zároveň aj konanie vo veci samej iniciované matkou, v rámci ktorých by vykonaním jednotlivých dôkazov mal súd prvej inštancie zistiť skutočný stav vecí a následne rozhodnúť. Až po vykonaní dokazovania v aktuálne prebiehajúcich konaniach bude možné zodpovedať otázku, či je potrebné uvažovať a rozhodnúť o zákaze styku otca s deťmi, resp. takýto návrh je bezdôvodný. Doteraz z návrhu matky a jej vyjadrení nebola potreba takéhoto závažného rozhodnutia osvedčená.

9. Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval uznesenie súdu prvej inštancie za vecne správne, a preto ho v celom rozsahu potvrdil.

10. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá.

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).